

2. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 1 верес. 2014 року:(ОФЦ,ТЕКСТ). – К.:ПАЛИВОДА А.В.,2014. – 212 с. – (Кодекси України).

3. Кримінальне право України. Загал. частина: Підрвч. для студентів юрид. вузів і фак. / За ред. П.С.Матишевського та ін. – К.: Юрінком Інтер. 2000. – 512 с.

4. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Фріс П. Л - К.: Атіка. 2004.-488 с.

5. Хавронюк М.І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації: Монографія. – К.: Юрисконсульт. 2006. – 1048 с.

6. Уголовный кодекс Российской Федерации.- Москва: Проспект.КноРус.2013.-192с.

7. Цивільний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 1 верес. 2014 року:(ОФЦ,ТЕКСТ). – К.:ПАЛИВОДА А.В.,2014. – 380 с. – (Кодекси).

Проблеми реформування законодавства щодо системи органів досудового слідства в Україні

Данилюк А.В., студент ННІПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник *Мацішин В.С.*

Процес побудови правової держави, розвиток демократичних засад мають бути пов'язані з переглядом чинних і введенням нових правових норм. Нині, коли процес правотворчої діяльності в Україні набуває швидкого розвитку, спостерігаються позитивні тенденції у приведенні правової системи України у відповідність із міжнародними стандартами.

Особливо актуальним стає питання вдосконалення кримінально-процесуального законодавства та ретельного реформування системи органів досудового слідства, що є неминучим, оскільки викликано вимогами Конституції України. Мабуть, найпершою серед країн СНД це питання на законодавчому рівні закріпила у своїй Конституції Україна, в якій передбачено створення єдиної системи досудового слідства.

Аналізуючи практичну діяльність органів досудового слідства, можна дійти висновку, що серед слідчих підрозділів різних правоохоронних органів (навіть одного правоохоронного органу) не існує чіткої взаємодії, допомоги та узгодженості в діяльності. Постійні суперечки між міліцією і прокуратурою є загальновідомими. Причинами таких явищ можна сміливо назвати невдале визначення підслідності кримінальних справ, перевантаження слідчих, боротьбу за статистичні показники, роздрібнення слідчих підрозділів між окремими відомствами. Все це породжує багато негативних явищ.

Такий стан не є нормальним, а тому об'єднання слідчих працівників різних відомств в одну загальну структуру певним чином має позбавити досудове слідство цих недоліків. Разом із тим наявність органів контролю (прокуратура, суд) підвищить якість нагляду за законністю під час розслідування кримінальних справ.

Сьогодні реформуванню системи органів досудового слідства заважає відсутність необхідної законодавчої бази та концептуальних програм реформування таких органів. Тепер прийнятий новий Кримінально-

процесуальний кодекс України, а проект Закону України „Про органи дізнання і досудового слідства» загубився в кулуарах Верховної Ради України. Потрібна координація і узгодженість.

У Верховному Суді України розглянуто проект Закону України «Про статус слідчих» (реєстр. № 1437 від 25 січня 2008 року), внесений на розгляд Верховної Ради України народним депутатом України Г.Г.Москалем.

Законопроектом пропонується визначити правові засади діяльності слідчих в Україні, їх завдання, фінансові та інші умови, необхідні для виконання покладених на них обов'язків.

Погоджуючись із тим, що статус, який мають на сьогодні слідчі відповідних органів досудового слідства, потребує суттєвого вдосконалення, вважаємо за необхідне зазначити нижченаведене.

Більшість положень законопроекту, що визначають права та обов'язки слідчих, порядок їх призначення та звільнення, заохочення, тривалість робочого часу тощо відсилають до «встановленого порядку», «встановленого законом порядку» або вказують на вчинення відповідних дій (підбір кандидатів на посаду слідчого, інформування громадськості через засоби масової інформації тощо) «відповідно до визначеного законами України та іншими нормативно-правовими актами» порядку (статті 3–5, 7, 10–12, 14, 15, 17, 20, 21, 23–26, 28 законопроекту). У такому разі незрозумілим залишається питання про те, яким же законом вони мають визначатися, якщо не цим.

Окремі положення законопроекту не узгоджуються з положеннями інших законодавчих актів України. Так, з буквального тлумачення пункту п'ятого частини першої статті 5 законопроекту випливає, що Конституція України та чинні для України міжнародні договори визначають порядок виклику осіб для перевірки заяв і повідомлень про злочини та для проведення слідчих дій у кримінальних справах. Пункт сьомий частини першої зазначеної статті, який надає слідчому право у зв'язку з провадженням досудового слідства у кримінальних справах, давати органам дізнання обов'язкові для виконання доручення і вказівки щодо проведення оперативно-розшукових та слідчих дій і вимагати допомоги при провадженні окремих слідчих дій, не узгоджується із положеннями статті 101 Кримінально-процесуального кодексу України та статті 5 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність». Відповідно до змісту вказаних статей у структурі не всіх органів дізнання є підрозділи, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність (наприклад, капітани морських суден, командири кораблів, органи державного пожежного нагляду), а проведення оперативно-розшукової діяльності іншими підрозділами зазначених у статті 5 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» органів та підрозділами інших міністерств, відомств, громадськими, приватними організаціями та особами забороняється.

На жаль, проект не позбавлений суттєвих недоліків. Так, багато норм містять положення, які є предметом регулювання Кримінально – процесуального кодексу України, не враховано належність слідчих до різних правоохоронних органів, не визначено норми навантаження

слідчих, деякі положення проектів суперечать чинному законодавству та не узгоджуються між собою.

Але незважаючи на всі недоліки, ці проекти безумовно можна назвати першою ластівкою на шляху реформування, що є позитивним і має сприяти активізації законодавчої діяльності в цьому напрямі.

Боротьба із втягненням неповнолітніх у злочинну або іншу антигромадську діяльність

Гурез К.Ю., студент ННПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Расцька Л.В.*

Проблема захисту неповнолітніх від посягань на їх моральний розвиток є дуже важливою та складною для суспільства й держави, особливо зараз в умовах інтеграції України. Уже давно відома певна залежність злочинності в цілому від злочинності неповнолітніх, оскільки остання є джерелом і резервом усієї злочинності, яка на сьогодні досягла загрозливого розмаху. Щоб не допустити подальшої її активізації, необхідно приділити особливу увагу попередженню злочинності неповнолітніх, усякого роду негативних впливів на них, серед яких найнебезпечнішим є втягнення неповнолітніх у злочинну або іншу антигромадську діяльність. Підвищення ефективності боротьби із втягненнями неповнолітніх у злочинну або іншу антигромадську діяльність – одна з найактуальніших проблем у кримінологічній науці та провазастосовчій практиці.

Необхідною є побудова нової системи профілактики втягнення неповнолітніх у злочинну або іншу антигромадську діяльність. Така складна проблема, як кримінально-правова та кримінологічна протидія втягненню неповнолітніх у злочинну або іншу антигромадську діяльність, потребує спеціального дослідження як на державному, так і на регіональному рівні, з урахуванням тих змін, які відбулися в суспільстві та державі протягом останніх років. Головне полягає в тому, щоб максимально наблизитися до вирішення практичних кримінологічних і кримінально-правових питань, органічно поєднуючи проблему причинності втягнення неповнолітніх у злочинну або іншу антигромадську діяльність із попередженням даного виду злочинів. Це особливо важливо в сучасних умовах, оскільки досліджувана проблема змінює свій внутрішній зміст, їй уже «тісно» в межах колишніх значеннєвих конструкцій [1].

Важливим залишається соціологічний аспект, бо від морального стану молоді вирішальною мірою залежить майбутнє української держави, її культурний та інтелектуальний потенціал, а зрештою й рівень масової правосвідомості населення.

Кримінологія ставить перед собою завдання в складному конгломераті поглядів, теоретичних гіпотез і прикладних розробок щодо людини – злочинця відшукати певний ключовий підхід, яким і є злочинне втягнення неповнолітніх в антигромадську діяльність. Приблизно на такій же позиції стоїть і сучасна українська церква, яка проблему сім'ї, її виховну